

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: **12 MEI 2004**
uw kenmerk: C/S/04/263
uw brief van: 10 februari 2004
ons kenmerk: rc-2004.01072/2

onderwerp: Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden over de periode 1982-2002 voor de zorgdrager College sanering ziekenhuisvoorzieningen

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de bovengenoemde zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995, u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden over de periode 1982-2002 voor de zorgdrager College sanering ziekenhuisvoorzieningen.

In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen¹ aan.

2. De Raad heeft de ontwerplijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1982-2002.

De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerplijst

Deze ontwerplijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zgn. Methode institutioneel onderzoek. Aan het ontwerp is een

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *College sanering ziekenhuisvoorzieningen. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van het College sanering ziekenhuisvoorzieningen 1982-2002* (z.p., 2003).

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerplijst mee te werken.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. Toetsing van inhoudelijke aspecten

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerplijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerplijst

De ontwerplijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1982-2002, waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdrager.

De Raad heeft veel waardering voor het feit dat het College sanering ziekenhuisvoorzieningen zich serieus kwijt van zijn archiefwettelijke verplichtingen door een selectielijst op te stellen. Toch meent de Raad te moeten opmerken dat het opstellen en doen vaststellen van deze lijst door een enkele zorgdrager niet wenselijk is. Ter bevordering van kwalitatief goed en doelmatig archiefbeheer en omwille van de efficiëntie van de vaststellingsprocedure, acht de Raad het noodzakelijk dat de vaststellingsprocedure van een selectielijst door zoveel mogelijk betrokken zorgdragers tegelijk wordt ingezet.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur. Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de criteria uit 1997 zijn gebruikt, die niet formeel zijn vastgesteld. De Raad heeft vernomen dat het Nationaal Archief zo goed als klaar is met de invoering van de historisch maatschappelijke analyse, een systematische controle op het historisch belang van (gebeurtenissen op het) beleidsterrein en de daarbij behorende archiefbestanddelen. De Algemene Rijksarchivaris heeft de Raad meermalen toegezegd dat de kwestie van de status van de selectiecriteria zou worden meegenomen in deze aanpassing van de selectiemethode. De Raad vertrouwt erop dat die toezegging wordt nagekomen en wacht nadere berichten daarover af.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria is het de Raad op basis van het verslag driehoeksoverleg duidelijk, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', genoegzaam is gewaardeerd. Het driehoeksverslag heeft de Raad er evenzeer van overtuigd dat met het belang van de recht- en bewijszoekende voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van het historisch belang bij de in de conceptlijst genoemde handelingen, conformeert de Raad zich, behoudens hetgeen in paragraaf 5 volgt, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover in het driehoeksoverleg bereikte overeenstemming.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerplijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerplijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de volgende opmerkingen.

Periodisering handelingen

Het institutioneel onderzoek dat aan deze ontwerplijst ten grondslag ligt, had, zoals correct is vermeld in alle bij de lijst behorende stukken, betrekking op de periode 1982-2002. Met zijn pleidooi om de onderzochte periode correct en duidelijk te omschrijven had de Raad echter geenszins de bedoeling de reikwijdte van een lijst nodeloos in te perken, zoals hier wel gebeurt door ook alle handelingen te voorzien van een eindjaar. Dat het onderzoek is gestopt bij het jaar 2002 wil nog niet zeggen dat alle handelingen in dat jaar eindigen.

Ongetwijfeld lopen een aantal handelingen ook na het eindjaar van het onderzoek door. Voor de bruikbaarheid en duurzaamheid van de lijst is het zeer aan te bevelen om dat correct weer te geven. De Raad adviseert u dan ook om handelingen alleen dan van een einddatum te voorzien wanneer ze door intrekking of wijziging van wet- en regelgeving werkelijk eindig zijn.

Breed geformuleerde standaardhandelingen

De ontwerplijst bestaat voor een groot deel uit handelingen die afkomstig zijn uit de lijst Algemene Handelingen zoals die door het Nationaal Archief wordt gehanteerd. De Raad is zonder meer overtuigd van het praktisch nut van een dergelijke lijst. Hij is echter van mening dat het letterlijk overnemen van de noodzakelijkerwijs zeer breed geformuleerde algemene handelingen, zoals in deze ontwerplijst is gebeurd, niet goed is voor de kwaliteit, de inzichtelijkheid en de bruikbaarheid van de lijst. Een nadere specificatie van object en/of subject van de handelingen acht hij wenselijk, evenals een nadere concretisering van mogelijke specifieke neerslag.

Onevenwichtigheden in de ontwerplijst

De Raad blijft bezwaren houden tegen de wijze waarop in organisatielijsten zoals deze handelingen met betrekking tot 'staftaken' zoals personeelsbeheer, archiefbeheer en informatievoorziening worden opgenomen. Het samenvatten van de beschikbare selectielijsten op het beleidsterrein *Overheidspersoneel* in enkele breed geformuleerde handelingen doet geen recht aan de nuances van het personeelsbeleid en leidt, zoals ook uit hiernavolgende opmerkingen blijkt, tot inconsistenties in waarderingen.

De voorliggende ontwerplijst is op dit punt bovendien zeer onevenwichtig: op het gebied van archivering en informatievoorziening zijn juist weer grote aantallen handelingen integraal overgenomen uit de selectielijst *Overheidsinformatievoorziening*. De gesignaleerde inconsistenties en onevenwichtigheden zouden kunnen worden voorkomen door de invoering van de al eerder door de Raad bepleite mandatering. Mandatering van de voorbereiding van een ontwerplijst en de afwikkeling van de archiefwettelijke procedures aan de op de op het betreffende beleidsterrein leidende zorgdrager is, naar het oordeel van de Raad, bij uitstek de figuur om de vaststelling van selectielijsten tegelijkertijd te versnellen, kwalitatief te verbeteren en de werklast van alle bij de archiefwettelijke afwikkeling van selectielijsten betrokken instanties te verminderen.

Handeling 9: het opstellen van een jaarrekening

De neerslag van deze handeling wordt voorgedragen voor vernietiging na het verstrijken van een termijn van 7 jaar. In de sterk vergelijkbare ontwerplijst van het Productschap Tuinbouw, die in dezelfde adviesaanvraag aan de Raad is

voorgelegd, wordt bij een gelijklopende handeling aangetekend dat de vastgestelde jaarrekening deel uitmaakt van het jaarverslag en onder de daarbij behorende handeling wordt bewaard. De Raad adviseert u voor het College sanering ziekenhuisvoorzieningen dezelfde oplossing te kiezen.

Handeling 16: het opstellen en evalueren van regels omtrent indienstneming en ontslag, alsmede het loon en andere arbeidsvoorwaarden van het personeel
De neerslag van deze handeling wordt voorgedragen voor vernietiging na 6 jaar. Ook hier is een vergelijking met de ontwerprijst van het Productschap Tuinbouw interessant. Deze stelt voor de neerslag van een gelijklopende handeling voor blijvende bewaring te selecteren op grond van criterium 4. De Raad is van mening dat dat voorstel de voorkeur verdient boven het voorstel tot vernietiging en adviseert u derhalve om de neerslag van handeling 16 met B4 te waarderen.

Handeling 5: het aanstellen, schorsen en ontslaan van een secretaris

Handeling 18: het uitvoeren van arbeidsvoorwaarden- en personeelsbeleid

Voor deze beide handelingen wordt een vernietigingstermijn van 75 jaar na geboorte voorgesteld.

Voor handelingen met een rechtspositionele lading was tot voor kort een vernietigingstermijn van ca. 75 jaar gebruikelijk, omdat die neerslag van belang kan zijn voor het bewijzen van pensioenrechtelijke aanspraken. Voor ambtenaren is een dergelijke lange termijn niet meer noodzakelijk, nu het ABP garandeert dat zijn administratie voorziet in de bewijzen van pensioenaanspraken. Of dat voor het College sanering ziekenhuisvoorzieningen ook geldt, zou afgestemd moeten worden met de betrokken pensioenverzekeraar.

Handeling 19: het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van een beleid betreffend automatisering en telecommunicatie

De voorgestelde vernietigingstermijn voor de bij deze handeling behorende neerslag is 6 jaar. De Raad is van mening dat die termijn niet in alle gevallen verantwoord is. Vanuit het oogpunt van digitale duurzaamheid is het immers wenselijk om gegevens over geautomatiseerde systemen te behouden zolang die systemen en de daarin vervatte gegevens vanuit de optiek van de bedrijfsvoering, de bewijsvoering en/of het cultuurhistorisch belang bewaard moeten worden. De Raad adviseert u daarom deze handeling te splitsen in handelingen die inzicht geven in de aard en het belang van de geautomatiseerde werkprocessen en die handelingen vervolgens naar hun specifieke aard te waarderen.

Handeling 30: het verstrekken van informatie aan de minister waaronder volksgezondheid ressorteert betreffende de uitvoering van de taak

Genoemde handeling wordt voorgedragen voor vernietiging na het verstrijken van een termijn van 10 jaar. Alweer is een vergelijking met de ontwerplijst van het Productschap Tuinbouw interessant. Deze stelt voor de neerslag van een vergelijkbare handeling (nummer 56) voor blijvende bewaring te selecteren op grond van criterium 3. De Raad is van mening dat de aard van het werk van het College sanering ziekenhuisvoorzieningen nog meer aanleiding geeft om de neerslag van een dergelijke handeling te bewaren. Hij adviseert u dan ook om de neerslag van handeling 30 met B3 te waarden.

Handeling 31: het verzamelen en verstrekken van statistische gegevens betreffende de sanering

De neerslag van deze handeling wordt vernietigbaar geacht na afloop van 10 jaar. De Raad heeft op basis van de ontwerplijst geen inzicht gekregen in de verdere verwerking van de hier bedoelde gegevens. Als bewaring van statistieken op dit terrein niet bij andere overheidsorganen zoals het CBS is gewaarborgd, acht hij blijvende bewaring van de neerslag van deze handeling noodzakelijk.

Handeling 32: het geven van voorlichting betreffende het werkterrein van het College sanering ziekenhuisvoorzieningen

Deze handeling wordt gewaardeerd met V, zonder de gebruikelijke uitzondering ten aanzien van het bewaren van een exemplaar van het eindproduct. De Raad adviseert u de gangbare praktijk te handhaven en alsnog een uitzondering te maken voor de eindproducten.

Overigens merkt de Raad op dat ook deze aanbevolen gangbare handelwijze feitelijk niet meer helemaal voldoet, nu internet een steeds belangrijker medium van overheidsvoorlichting wordt. De eis van het bewaren van 1 exemplaar van gedrukt voorlichtingsmateriaal zou eigenlijk breder geformuleerd dienen te worden ('gepubliceerd materiaal'). De Raad adviseert u te doen onderzoeken wat de financiële en beheersmatige implicaties daarvan zouden zijn om van daar uit te komen tot een waarderingsvoorstel dat recht doet aan de selectiedoelstelling maar ook haalbaar is.

Handeling 40: het beschikken op bezwaarschriften en beroepsprocedures ingediend tegen beschikkingen van het College sanering ziekenhuisvoorzieningen inzake het vaststellen van subsidies aan ziekenhuisvoorzieningen

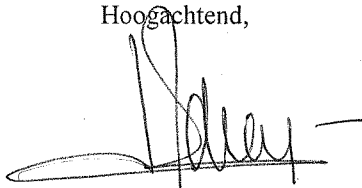
Genoemde handeling wordt voorgedragen voor vernietiging na het verstrijken van een termijn van 5 jaar. Ook voor deze handeling is een vergelijking met de

ontwerplijst van het Productschap Tuinbouw interessant. Deze stelt voor de neerslag van een vergelijkbare handeling (nummer 100) voor blijvende bewaring te selecteren op grond van criterium 3. De Raad is van mening dat de aard van het werk van het College sanering ziekenhuisvoorzieningen nog meer aanleiding geeft om de neerslag van een dergelijke handeling te bewaren. Hij adviseert u dan ook om de neerslag van handeling 40 met B3 te waarderen.

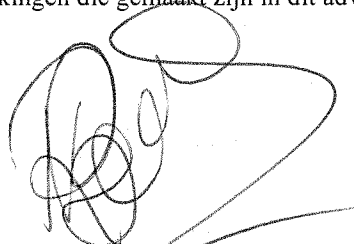
6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerpselectielijst vast te stellen voor de periode 1982-2002, met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

drs. R. Berends
plv. Algemeen secretaris